

פרשת במדבר – שמירת המקדש

נאמר בפרשה שאחד מתפקידי הלויים הוא שמירת המקדש: "ושמרו את כל כלי אהל מועד" (ג ה-ח).

וכך פסק הרמב"ם בהלכות בית הבחירה (פרק ח הלכה א): שמירת המקדש מצות עשה, ואף על פי שאין שם פחד מאויבים ולא מליסטים, שאין שמירתו אלא כבוד לו, אינו דומה פלטרין שיש עליו שומרים לפלטרין שאין עליו שומרים.

לדעת הרמב"ם השמירה היא לכבוד בית המקדש ולא כהגנה מפני גנבים.

מתי צריך לשמור במקדש?

לדעת הרמב"ם השמירה היא רק בלילה.

על פסק הרמב"ם הקשה המנחת חינוך (מצוה שסח): אם טעם השמירה הוא מכבוד בית המקדש מדוע לא שומרים גם ביום? ולכן לדעתו שמרו גם ביום, וכן פסק הרא"ש במסכת תמיד (כז.).

התפארת ישראל בפרושו למסכת תמיד תרץ את הרמב"ם וכתב שהשמירה היא לכבוד המקדש, ולכן ביום אין צורך בשמירה כי במשך היום כוהנים רבים נמצאים במקדש, אבל בלילה שאין עבודה במקדש, והכוהנים לא נמצאים שם, משום כבוד המקדש צריך שתהיה בו שמירה.

במשנה במסכת מידות (פרק א משניות א-ב) מסופר כיצד שמרו בבית המקדש: הכוהנים שמרו בשלושה מקומות והלויים שמרו בעשרים ואחד מקומות שמירה. בכל לילה הסתובב בין מקומות השמירה הממונה על שמירת הר הבית שנקרא איש הר הבית. כשאיש הר הבית היה מגיע לנקודת שמירה השומר היה צריך לעמוד בפניו, ואם השומר לא עמד, אמר לו איש הר הבית: שלום עליך, ואם השומר לא ענה סימן שהוא ישן. וכיצד מענישים את השומר הישן? כתוב בהמשך המשנה שיש רשות לאיש הר הבית להכות את השומר הישן וגם לשרוף את בגדו. בהמשך המשנה שם מספר רבי אליעזר בן יעקב שפעם אחת מצאו את אח של אימו כשהוא ישן בזמן השמירה ושרפו את בגדו.

נחלקו הפוסקים האם מצות שמירת המקדש נוהגת בזמן הזה.

יש סוברים שמצות השמירה נוהגת רק כשבית המקדש בנוי, ויש סוברים שמצוות השמירה נוהגת גם כשבית המקדש חרב.

ארץ ישראל

אמונה

טהרת המשפחה

בית המקדש

פרשת שבוע

תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לש"י : <https://shayleshay.co.il>

יהי רצון שנזכה בקרוב לבנות את בית המקדש ולחדש את מצות שמירת המקדש כהלכתה.